

Hva lærer psykologstudenter av å intervju hverandre? En kvalitativ undersøkelse av undervisning med ferdighetsøvelser i kvalitativ metode

Aslak Hjeltnes, Institutt for klinisk psykologi
Basismodul i Universitetspedagogikk, Kull 48
Universitetet i Bergen
2017

Abstract

The present paper investigates how clinical psychology students experienced their own learning process when participating in practical skills training during an introductory course in qualitative research methods. Mindfulness and active listening exercises were used as a pedagogic intervention to facilitate practical training in interview skills during the course. At the end of the course, the students ($n = 45$) were invited to reflect and write about their own process of learning, and what they had learned after the course. The qualitative descriptions of the students' learning experiences were investigated using a thematic analysis methodology. The following themes were identified across the responses of the students: 1) Being present in the interview situation, 2) Doing qualitative interviews in practice and 3) Seeing the challenges and possibilities of doing qualitative research. The findings are discussed in relation to existing theory, and potential implications for future teaching are discussed.

Introduksjon

De siste tre årene har jeg undervist i et profesjonsforberedende kurs i kvalitativ metode for profesjonsstudenter i psykologi ved UiB, PROPSY301 «Kvalitative intervju og kvalitativ metode som grunnlag for psykologisk kunnskap». Formålet med dette scholarship- of teaching and learning (SoTL) prosjektet er å gjennomføre en kvalitativ undersøkelse av denne praktiske undervisningen i kvalitativ metode. På hvilke måter kan praktiske ferdighetsøvelser bidra til å lære psykologstudenter til å gjennomføre kvalitative intervju og anvende kvalitativ forskningsmetode?

Psykologutdanningen ved Universitetene i Norge er basert på den såkalte «scientific-practitioner» modellen (Belar & Perry, 1992), som vektlegger vitenskapelig opplæring i teori og forskningsmetodikk på en side, og anvendt psykologarbeid i praksis på en annen side. Kurset PROPSY301 «Kvalitative intervju og kvalitativ metode som grunnlag for psykologisk kunnskap» tar sikte på å gi «praktisk innføring i å planlegge og å utføre kvalitative forskningsintervju» (Psykologisk Fakultet, 2016). Kurset begynner med fire timer teoretisk undervisning (forelesninger), hvor studentene får en teoretisk innføring i kvalitativ metode, med vekt på hermeneutisk-fenomenologiske forskningsmetoder og psykologiske

forskningsområder. De får også opplæring i ulike metoder for innsamling og analyse av kvalitative data, blant annet bruk av elektronisk programvare (NVIVO), tematisk analyse (Braun & Clarke, 2006) og fortolkende hermeneutisk analyse (IPA) (Smith, Flowers, & Larkin, 2009). Etter en intervjuøvelse som går over to undervisningsdager skal studentene utarbeide et kvalitativt forskningsprosjekt i grupper, hvor de skal gjennomføre intervjuer med mennesker i ulike livssituasjoner. I denne oppgaven vil jeg undersøke hvordan studentene selv opplever og gir mening til de praktiske ferdighetsøvelsene på dette kurset.

De praktiske ferdighetsøvelsene i kurset inngår i en intervjuøvelse som går over to undervisningsdager. Den første dagen får studentene opplæring i praktiske ferdighetsøvelser hvor de trener på å intervju hverandre. I første øvelse (inntoning) blir studentene bedt å gå sammen i par. Studentene gjør først en kort øvelse i oppmerksomt nærvær (mindfulness) i 3 minutter, og blir deretter bedt om å holde blikkontakt i 2-4 minutter, uten å snakke med hverandre. I andre øvelse (aktiv lytting) gjør studentene først en kort meditasjonsøvelse, og deretter blir en av studentene bedt om å fortelle den andre om en person som har vært viktig og hatt en positiv betydning for han/henne. Den andre studenten får instruksjoner om å lytte til det som blir sagt, uten å bruke ord tilbake. Deretter får denne studenten mulighet til å fortelle tilbake hva han/hun hørte den andre si under øvelsen. Studentene gjentar denne øvelsen for å bytte roller. I den tredje øvelsen blir studentene delt inn i grupper på tre studenter (intervjuer, informant, observatør), og blir instruert i å intervju hverandre ved hjelp av åpne spørsmål, lukkede spørsmål eller refleksjoner. Studentene bytter på disse rollene. I den fjerde og femte øvelsen fortsetter studentene å øve på å intervju hverandre ved hjelp av intervjuguider.

Problemstillingen jeg ønsker å undersøke i denne oppgaven, er hva studentene selv opplever at de lærer gjennom disse praktiske ferdighetsøvelsene. Det primære siktemålet er en å utforske hvordan studentene opplever og gir mening til sine erfaringer etter dette kvalitative metodekurset. Undersøkelsen innebærer dermed en kvalitativ studie av et kurs i kvalitativ metode. Mer spesifikt ønsker jeg å undersøke følgende forskningsspørsmål: Hva opplever studentene selv at de lærer gjennom å arbeide med disse praktiske ferdighetsøvelsene, og hva gjør disse øvelsene med studentenes forståelse av kvalitative intervju og kvalitativ metode?

Metode

Datainnsamlingen ble gjennomført høsten 2016 og våren 2017 ved Universitetet i Bergen, i forbindelse med undervisning i PROPSY301.

Etikk

Studentene ble informert muntlig om hensikten med undersøkelsen før deltagelse. De ble informert om at deltagelse i studien var frivillig, og at det ikke ville ha noen konsekvenser for dem å ikke delta i studien. Prosjektet ble gjennomført etter å ha klarert at prosjektet ikke var meldingspliktig til Norsk Samfunnsvitenskapelig Datatjeneste (NSD). Det ble ikke samlet inn personopplysninger eller informasjon som kunne brukes til å identifisere studentene.

Studentene ble bedt om å ikke avgi identifiserbare personopplysninger.

Deltagere

Deltagerne i denne studien var 45 studenter ved profesjonsstudiet i psykologi ved Universitetet i Bergen.

Intervensjon

Studentene som deltok i den kvalitative intervjuøvelsen fikk opplæring av to kurslærere i praktiske ferdighetsøvelser over to undervisningsdager. Øvelsene tok utgangspunkt i praktisk ferdighetstrening i oppmerksom tilstedeværelse, aktiv lytting, intervjueteknikker og bruk av intervjuguide.

Vurderingsform

Studentene ble forespurt om å delta i en skriftlig refleksjonsøvelse på slutten av kurset, hvor studentene ble bedt om å skrive ned sine egne refleksjoner etter kurset. Disse refleksjonsnotatene ble brukt som datamateriale for en kvalitativ analyse. For å sikre en åpen undersøkelse av studentenes erfaringer knyttet til kurset, ble deltagerne bedt om å reflektere over følgende spørsmål: *Hva har du lært etter å ha deltatt på dette kurset?*

Dataanalyse

De kvalitative dataene i denne undersøkelsen ble undersøkt med tematisk analyse.

Braun and Clarke (2012) definerer tematisk analyse som “a method for systematically identifying, organizing, and offering insight into patterns of meaning (themes) across a data set” (p. 57). Tematisk analyse brukes primært til å gjøre komparative sammenligninger på tvers av et kvalitativt datasett, fremfor å identifisere de unike og idiosynkratiske meningene innenfor en bestemt datakilde (Braun & Clarke, 2012). Braun and Clarke (2006) beskriver et tema som en kategori som “that captures something important about the data in relation to the research question, and represent some level of patterned response or meaning within the data

set” (p. 82). Gjennom å analysere fellestrekk og forskjeller i studentenes beskrivelser av sine læringserfaringer, forsøkte jeg å identifisere sentrale tematiske mønstre i hvordan psykologstudentene beskrev sin egen læring i løpet av ferdighetsøvelsene, og etter å ha gjennomført kurset.

Resultater

I analysene av refleksjonsnotatene til psykologstudentene identifiserte jeg tre tematiske kategorier: 1) Å være tilstede i intervjusituasjonen, 2) Å gjennomføre kvalitative intervju i praksis, 3) Å se utfordringene og mulighetene i kvalitativ metode. I denne funndelen vil jeg redegjøre nærmere for innholdet i disse tematiske kategoriene.

1. Å være tilstede i intervjusituasjonen

Den første av funnkategoriene omhandlet hvordan studentene beskrev at ferdighetsøvelsene bidro til å bevisstgjøre dem som deltagere i intervjusituasjonen. En av studentene beskrev sin opplevelse av de to første øvelsene på oppmerksom tilstedeværelse og aktiv lytting:

Spennende i starten av øvelsen var når vi satt og observerte en andre. Lærer hvordan man opplever en sånn intervjusituasjon med tanke på kroppsspråk, blick osv. Og behovet for å anerkjenne og respondere.

Flere av studentene beskrev at de opplevde at de ble mer oppmerksomme på sin egen tilstedeværelse med andre gjennom disse ferdighetsøvelsene. En student beskrev å ha lært å lytte mer aktivt etter kurset:

Jeg har blitt mer oppmerksom på hvordan man lytter i en samtale eller et intervju. Ved for eksempel å se hvor ofte man selv hadde behov for å si for eksempel «mm» eller «ja» mens en annen forteller noe i øvelsen hvor en skulle fortelle og en annen skulle være stille. Jeg har også lært å bruke bedre tid i samtalen/intervjuet og dvele mer ved hvert element, i stedet for å «rushe» videre til nytt tema.

Dette sitatet illustrerer hvordan studentene beskrev at de ble mer oppmerksomme i relasjonen til medstudentene under øvelsene, og hvordan opplevde at de lærte å observere hverandre i intervjusituasjonen:

Det jeg lærte av dette kurset var hvor viktig det var å lytte, bruke stillheten til noe konstruktivt og ikke følge intervjuguiden til punkt og prikke. Jeg måtte heller aktivt ta del i det som ble sagt og bruke det for å få flyt i intervjuet og komme ned i dybden.

Flere av studentene beskrev at de opplevde at de også ble mer oppmerksomme på hvordan de selv kommuniserte med andre, både under øvelsen og i hverdagen:

Jeg har lært ulike aspekter ved kommunikasjon som fremmer og hemmer hvor dypt samtalen går. For eksempel at toneleie, tempo og hvilket språk man bruker. Har lært at jeg ofte ”reflekterer” det den andre sier ved bruk av synonymer som ofte er litt mer ”akademiske” og utilgjengelige. Dette kommer kanskje av at jeg selv synes at det bidrar til en litt mer kompleks beskrivelse av det som blir snakket om, og at jeg er vant til dette i mine omgangskretser. Jeg ser nå at dette kan virke distanserende i møte med folk jeg ikke kjenner så godt, da spesielt folk som ikke er vant til å snakke på den måten.

Denne studenten så i dette svaret ut til å knytte erfaringene på kurset til en større og mer langsiktig prosess rettet mot å utvikle sin egen fremtidige rolle som psykolog. De personlige sidene av disse samhandlingene kunne også være utfordrende. En student beskrev også at det hadde vært både krevende og nyttig å delta i disse øvelsene:

Jeg synes øvelsene i hadde i starten var utfordrende og egentlig ukomfortable (for eksempel intervju hverandre) da jeg ikke er så godt kjent med klassen ennå, men jeg ser det som en veldig lærerik og nyttig erfaring.

I de senere øvelsene skulle studentene også intervju hverandre i grupper med hjelp av intervjuguide. En annen student opplevde disse gruppe-øvelsene som krevende, men at det at det var nyttig å få repetisjoner og tilbakemelding fra kurslærerne:

Jeg lærte veldig mye av intervjuøvelsene som man gjorde i grupper. Jeg lærte at man ikke burde styre samtalen, men stille flere spørsmål som går på den samme erfaringen, slik at man kommer dypere. Selv om jeg visste dette fra starten var det vanskelig å få det til, men jeg ble bedre for hver gang. Derfor er jeg glad for at vi gjorde øvelsen flere ganger, og fikk tilbakemelding hver gang.

2. Å gjennomføre kvalitative intervju i praksis

Det andre temaet var hvordan de praktiske ferdighetsøvelsene bidro til å bevisstgjøre studentene på hvordan de kunne gå frem når det gjorde intervjuer med egne informanter. De beskrev her at øvelsene hadde hjulpet dem til å tilegne seg en forståelse av tekniske og etiske sider ved intervjusituasjonen, og hvordan de kunne gå konkret frem når de skulle gjennomføre intervjuer i praksis. En av studentene beskrev hvordan øvelsene bidro til å forberede dem til å gå ut å intervju mennesker utenfor kurset:

Det viktigste jeg lærte på dette kurset var praktiske intervjuferdigheter i form av hvordan man burde stille spørsmål, hvilke typer spørsmål, når man burde grave dypere og når man ikke burde gjøre det. Jeg ble veldig bevisst mine egne "feil" og bra egenskaper i sammenheng med intervju.

Det å bli bevisst sine egne "feil" og "bra egenskaper" kunne være en viktig del av forberedelsene til å gjennomføre kvalitative intervju senere i kurset. En student beskrev at de praktiske ferdighetsøvelsene hadde vært nyttige og utfordrende ved å synliggjøre at det kunne være krevende å gjøre gode intervjuer, men at øvelsene også bidro til å hjelpe dem i overgangen til å gjennomføre intervjuer med "ekte" informanter utenfor kurset betydelig enklere:

I første del av kurset fikk jeg grunnleggende trening i å være i en intervjusituasjon (noe jeg virkelig trengte). Jeg merket at det ikke falt helt naturlig for meg i starten, men når jeg kom i den "ekte" intervjusituasjonen gikk det mye bedre.

Studentene beskrev at utfordringene de møtte i øvelsene hjalp dem til å se kompleksiteten i det å utføre intervjuer i praksis. En av studentene beskrev å ha lært å kunne forholde seg til noe av denne kompleksiteten når de skulle ut i praksis:

Det har også vært spennende å erfare hvor vanskelig det kan være å ha et intervju uten spesifikke spørsmål. Slik at man må tenke ut et nytt spørsmål mens man samtidig skal lytte. Jeg har da lært at det kanskje er lurt å ta seg tid til litt tenkepauser.

3. Å se utfordringene og mulighetene i kvalitativ metode

Den tredje tematiske kategoriene jeg identifiserte i studentenes beskrivelser var hvordan studentene opplevde at de praktiske ferdighetsøvelsene bidro til å gi dem en større forståelse av utfordringene og nytteverdien av kvalitativ metode. De praktiske erfaringene med å intervju hverandre og være tilstede i intervjusituasjonen inngikk også i de mer generelle refleksjonene studentene hadde om kvalitativ metode. Flere av studentene beskrev at de opplevde de praktiske ferdighetsøvelsene som utfordrende. En student beskrev at "det å lese om kvalitative intervju er noe helt annet enn å praktisere det selv". En annen student beskrev at "kvalitative forskningsintervju er utfordrende, da det er mye man må tenke på i intervjusituasjonen". Noen studenter beskrev det som utfordrende å lære seg en kvalitativ «tenkemåte», da de var mer vant til å forholde seg til kvantitativ metode. Samtidig kunne de å

direkte erfaringer med konkrete intervjusituasjoner bidra til en ny forståelse av kvalitativ forskning:

Jeg lærte hvor vanskelig det er å legge fra seg den mer kvantitative tankegangen og skulle se bort i fra tall og heller be om individets erfaring og opplevelser. Tall er mye mindre skremmende og upersonlige enn å be noen om å dele av seg selv og sitt liv. Samtidig trivdes jeg veldig godt i intervjusituasjonen og det følte mer givende å kommunisere på et dypere plan (eller forsøk på . . .) enn å tell antall ganger et barn gråter i barnehagen.

Flere av studentene beskrev samtidig at de praktiske erfaringene i løpet av kurset gav dem et nytt syn på kvalitativ forskning. En av studentene gav uttrykk for at ”kvalitativ metode er mer nyttig og spennende enn jeg hadde trodd”. En annen student beskrev at ”jeg har også fått opp øynene for kvalitativ metode, og hvor nyttig det er å kunne gi rom for innsamling av detaljer og nyanser i opplevelser”. En av studentene reflekterte over endringene i seg selv og medstudentene i løpet av kurset:

Det som har gjort mest inntrykk på meg, og som jeg føler at jeg sitter mest igjen med knyttet til dette, er den utviklingen jeg synes både jeg selv og klassen hadde. Fra å sitte og synes det er veldig kleint å se hverandre i øynene et par minutter, klarer vi alle å gjennomføre diverse ”dybdeintervjuer” av varierende intervjuobjekt. Fra mitt perspektiv har jeg blitt tryggere som intervjuer, og jeg tenker mer over hvordan jeg stiller spørsmål og er spørrende til vanlig.

Diskusjon

I analysene av refleksjonsnotatene til psykologstudentene identifiserte jeg tre tematiske kategorier: 1) Å være tilstede i intervjusituasjonen, 2) Å gjennomføre kvalitative intervju i praksis, 3) Å se utfordringene og mulighetene i kvalitativ metode. Jeg vil her først diskutere innholdet i de tre tematiske kategoriene, deretter drøfte mulige pedagogiske implikasjoner av denne undersøkelsen.

En mulig teoretisk forståelsesramme av resultatene

Et første hovedspørsmål er hvordan kan vi forstå erfaringene til studentene som gjennomførte disse praktiske ferdighetsøvelsene på kurset. Det første temaet, “Å være tilstede i intervjusituasjonen”, tyder på at studentene opplevde inntonings- og lytteøvelsene som krevende, men nyttige for å lære seg praktiske intervjuteknikker. I svarene beskrev de en bevisstgjøring av sin egen måte å kommunisere med andre, og hvordan de kunne lytte aktivt

og stille ulike typer spørsmål for å komme i dialog om levde erfaringer med medstudenten eller informantene. Det andre temaet, “Å gjennomføre kvalitative intervju i praksis”, tyder på at erfaringene med disse ferdighetsøvelsene bidro til å gi dem en forståelsesramme og praktiske verktøy til å selv gjøre intervjuer med informantene i prosjektarbeidet. Det tredje temaet, “Å se utfordringene og mulighetene i kvalitativ metode, indikerer også at studentene opplevde at de praktiske øvelsene på dette kurset bidro til å gi dem en ny forståelse av kvalitativ forskningsmetode. Det er interessant å observere hvordan studentenes beskrivelser av egen læring i disse ferdighetsøvelsene ser ut til å omhandle læring på ulike nivå. Wittek og Brandmo (2014) trekker frem behaviorisme, kognitivismen og sosiohistoriske tilnærminger som tre grunnleggende perspektiver på menneskelig læring og utvikling. Studentenes beskrivelser av sine erfaringer kan på et adferdsnivå forstås som en praktisk læring av ny adferd og konkrete tekniske ferdigheter (adferdsperspektivet), hvor studentene beskrev å lære nye måter å respondere eller handle i intervjusituasjonen (lytte, stille spørsmål, ta styring i samtalen). For det andre beskrev studentene en endring i hvordan de forstod og reflekterte rundt egen deltagelse i intervjusituasjonen, og sin egen deltagelse i de mellommenneskelige samhandlingene med informanten, i tråd med det kognitive perspektivet som vektlegger tenkning, forståelse og hvordan vi konstruerer vår egen virkelighet. Denne selvrefleksjonen studentene beskrev over sin egen rolle og aktive bidrag i intervjurelasjonen har likhetstrekk med Schöns (1983) begrep om ”reflection in action” og Skjervheims (1957/1996) beskrivelse av forskeren som både ”deltagar” og ”tilskodar”. For det tredje, på et sosiokulturelt nivå, beskrev studentene også at de praktiske ferdighetsøvelsene bidro til å forberede dem til å bygge en profesjonell identitet som psykolog og forberede dem til som fremtidige deltagere i fagfellesskapet som psykologer. For disse studentene var dette kurset det første møtet med praktiske ferdighetsøvelser på profesjonsstudiet – noe som kan ha bidratt til at studentene opplevde øvelsene både som positive og krevende, da de både kan oppleve usikkerhet og ønske å få mer praktisk erfaring for bli tryggere i sin rolle som psykologstudent og fremtidig psykolog. Rønnestad og Orlinsky (2005) fremhever nettopp de nære sammenhengene mellom faglig læring og selvrefleksjon i beskrivelsen av hvordan psykoterapeuters personlige og profesjonelle utvikling skjer over tid. Psykologstudentene beskrev ferdighetstreningen som en praktisk erfaring som hjalp dem til å lære ny adferd i konkrete situasjoner, som noe som bidro til selvrefleksjon og gav en ny forståelse av intervjusituasjonen, og som noe som bidro til å forberede dem til å gå inn i en fremtidig psykologrolle. Ut fra et situert læringsperspektiv og en longitudinell studie av psykologstudenters faglig utvikling beskriver Nordmo og Anderssen (2013) flere deltagerbaner - hvor psykologstudentene over tid beskrev en

bevegelse over tid fra en perifer til en mer fullverdig deltagelse som medlem av et praksis- og fagfelleskap. De praktiske ferdighetsøvelsene kan således forstås som en konkret del av studentenes innledende deltagerbane inn i fagfelleskapet av psykologer (Nordmo & Anderssen, 2013). De fant fra støtte for en slik deltagerbane for områdene forskning og klinisk virksomhet, men ikke teori og selvrefleksjon. Studentene i denne undersøkelsen beskrev at ferdighetsøvelsene bidro til å lære dem nye måter å handle og tenke om egen deltagelse i intervju situasjoner, men at de også bidro til å endre måtene de reflekterte om seg selv og sin fremtidige rolle som psykolog.

Pedagogiske implikasjoner

Et annet hovedspørsmål er hvordan funnene i denne undersøkelsen kan bidra til å forbedre og videreutvikle undervisningen i kvalitativ metode for studenter ved profesjonsstudiet i psykologi. Hva er de mulige pedagogiske implikasjonene av disse funnene? Studentene var generelt positive til ferdighetsøvelsene, og beskrev at selv om de kunne oppleve øvelsene som teknisk krevende og personlig utfordrende, opplevde de samtidig disse delene av kurset som lærerike og nyttige. Dette kan tyde på at studentene opplevde øvelsene som relevante og meningsfulle, og at det kan være en nyttig "bro" mellom den teoretiske undervisningen i kvalitativ metode og det praktiske prosjektarbeidet. Ferdighetsøvelser kan være en viktig måte for studentene å integrere teori og praksis, og forstå de komplekse utfordringene i konkrete praksissituasjoner. Flere av studentene beskrev at øvelsene hadde hjulpet dem til å få en realistisk og nyansert forståelse av mulighetene og utfordringene i å bruke kvalitativ metode. Dette tyder på at det kan være hensiktsmessig å integrere slike konkrete øvelser på inntoning, lytting og samhandling i metodeundervisningen videre på profesjonsstudiet. Et annet viktig spørsmål er imidlertid hva som kunne bidra til å forbedre den praktiske delen av denne undervisningen for psykologstudentene. Erfaringen til studentene i denne undersøkelsen tyder på at det vil være meningsfullt å videreføre den praktiske ferdighetsundervisningen i kvalitativ metode. Hvordan forbedre de praktiske intervjuøvelsene? En av studentene beskrev at det var utfordrende å gjøre disse øvelsene uten å kjenne medstudentene bedre, noe som kan indikere at det kan være viktig å skape tilstrekkelig trygghet i gruppen for å gjøre konkrete øvelser på relasjonelle ferdigheter med medstudenter på et så tidlig tidspunkt i studiet. De fleste studentene som deltok i denne undersøkelsen beskrev at de opplevde disse øvelsene som meningsfulle og relevante for fremtidig psykologarbeid. For å forbedre denne undervisningen ville det vært hensiktsmessig å forsøke mer mengdetrening i disse øvelsene, enten ved å bruke flere undervisningsdager eller bruke mindre grupper. Dette utløser

imidlertid fort et praktisk spørsmål om tilgjengelige ressurser. En hovedutfordring er hvordan man kan videreutvikle undervisning basert på ferdighetstrening med tilbakemeldinger for en større gruppe studenter ved innføring av ny metodeundervisning høsten 2017. Studentene vektla også betydningen av veiledning eller tilbakemelding fra kurslærerne underveis i øvelsene, noe som indikerer en viktig utfordring i å videreføre ferdighetsøvelser i dette kurset. De praktiske ferdighetsøvelsene ble utviklet innenfor rammen av et kurs med 36 psykologstudenter, noe som innebærer at det vil være nødvendig å øke lærerkapasitet på disse praktiske undervisningsdagene for å kunne gjennomføre denne undervisningen med større grupper på 90-100 studenter.

Denne undersøkelsen har flere metodiske begrensninger. For det første var deltagelse i undersøkelsen frivillig, noe som kan ha gjort at studenter som opplevde kurset eller ferdighetsøvelsene negativt valgte å ikke delta. Jeg valgte å stille studentene et åpent spørsmål i refleksjonsoppgaven, men kunne med fordel brukt spørreskjema eller dybdeintervju med færre informanter for å få mer detaljert informasjon om de enkelte ferdighetsøvelsene. Det er også viktig å understreke at denne undersøkelsen beskriver studentenes opplevelse av egen læring i møte med disse ferdighetsøvelsene, og at det ville vært nødvendig med observasjonsmål for å undersøke om studentene fikk reelt bedre intervjuferdigheter etter dette kurset. Det ble ikke innhentet personopplysninger, noe som kunne vært relevant med tanke på å undersøke individuelle forskjeller.

Konklusjon

Formålet med denne oppgaven var å undersøke hvordan 45 psykologstudenter beskrev sine egne læringserfaringer etter å ha gjennomført praktiske ferdighetsøvelser på et kurs i kvalitativ metode. Det kvalitative datamaterialet ble analysert med tematisk analyse metodologi. Tre tematiske kategorier ble identifisert i denne analysen. 1) Å være tilstede i intervjusituasjonen, 2) Å gjennomføre kvalitative intervju i praksis, 3) Å se utfordringene og mulighetene i kvalitativ metode. Funnene i denne undersøkelsen tyder på at studentene opplevde disse praktiske ferdighetsøvelsene som både utfordrende og meningsfulle, og at det kan være hensiktsmessig å videreføre praktisk ferdighetstrening i fremtidig undervisning for psykologstudenter i kvalitativ metode.

Referanser

- Belar, C. D., & Perry, N. W. (1992). The National Conference on Scientist-Practitioner Education and Training for the Professional Practice of Psychology. *American Psychologist*, 47(1), 71-75. doi:10.1037/0003-066X.47.1.71
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77-101. doi:10.1191/1478088706qp063oa
- Braun, V., & Clarke, V. (2012). Thematic analysis. In H. Cooper, P. M. Camic, D. L. Long, A. T. Panter, D. Rindskopf, & K. J. Sher (Eds.), *APA handbook of research methods in psychology: Research designs: Quantitative, qualitative, neuropsychological, and biological* (Vol. 2, pp. 57-71). Washington, DC, US: American Psychological Association.
- Nordmo, I., & Anderssen, N. (2013). Deltakerbaner i psykologutdanningen – en femårs oppfølging av psykologistudenter. *Uniped*, 36(02), 50-61. doi:10.3402/uniped.v36i2.21514
- Orlinsky, D. E., & Rønnestad, M. H. (2005). *How psychotherapists develop: A study of therapeutic work and professional growth*. Washington, D. C.: American Psychological Association.
- Psykologisk Fakultet. (2016). Emnebeskrivelse PROPSY301 Profesjonforberedelse. Retrieved from <http://www.uib.no/emne/PROPSY301>
- Schön, D. A. (1983). *The reflective practitioner: How professionals think in action* (Vol. 5126): Basic books.
- Skjervheim, H. (1957/1996). *Deltakar og tilskodar og andre essays*. Oslo: Aschehoug.
- Smith, J. A., Flowers, P., & Larkin, M. (2009). *Interpretative phenomenological analysis : theory, method and research*. Los Angeles: SAGE.
- Wittek, L., & Brandmo, C. (2014). Ulike tilnæringer til læring. In J. H. Stray & L. Wittek (Eds.), *Pedagogikk - En grunnbok* (pp. 113-132). Oslo: Cappelen Damm.